

INTERVENCIÓ D'ISIDRE MOLAS EN L'OBERTURA DE LA 5a CONFERÈNCIA NACIONAL DEL PSC (Barcelona, 30 de setembre de 2006)

1. Anem a estudiar junts, a debatre i a aprovar un programa electoral que ha de consolidar el socialisme com a primer partit de les esquerres, com a primer partit de Catalunya, com a partit que expressa la voluntat de la majoria dels catalans.

I ho farem des d'unes conviccions compartides perquè volem avançar junts cap a:

Una societat més lliure, integrada per unes persones més lliures,
Una societat més pròspera que sàpiga repartir millor, i d'una manera solidària, les oportunitats que ha creat,
Una societat més cohesionada i amb menys desigualtats, més justa.
Cap a una societat, doncs, més lliure, més pròspera i més justa.

És a dir, ho farem des de les conviccions i els valors que ens identifiquen com a socialistes: la llibertat i els drets de cada persona; la igualtat entre elles i la lluita contra les discriminacions; la solidaritat dels humans; i la justícia social. Sense renunciar a res, posant tot el nostre esforç al servei de tots els catalans.

Tenim el projecte al servei de Catalunya més generós. O com el que en sigui més. Hem de tenir també el programa de govern més adequat al nou període que ara se'ns obre al davant. Hem de fer un programa alhora ambiciós i realista. Responsable. M'enteneu? Ha d'estar lluny de la disbauxa econòmica que ens hem trobat en entrar al Govern i que hem hagut de redreçar durant aquests tres anys. Però també d'ampla volada per tal de donar les noves perspectives de progrés que Catalunya necessita i es mereix.

2. Nosaltres hem entès des de fa molts anys que el socialisme és una voluntat de canvi, que es concreta en un procés de reformes. El socialisme és un camí. Sabem que no existeix un gran dia, en què tot canvia de dalt a baix. Hi ha un munt d'esglaons que cal pujar dia a dia. A vegades sense notar-ho, a vegades

amb zigzagues, a vegades amb penes i treballs, fins i tot a vegades amb sacrificis. I ho hem de fer des de la tenacitat per tal d'aplegar les esperances de la gran majoria del nostre poble; ho hem de fer des de la força que ens donen l'alè de la majoria, la sensatesa i l'experiència de govern. Som expressió del desig de potenciar una societat millor, i més justa. Som un vent d'esperança. Obrim portes i hem d'aconseguir també de saber consolidar els avanços aconseguits.

La política i els poders públics són un instrument indispensable del progrés social, perquè són unes eines indispensables per avançar. Però necessitem igualment la col·laboració estreta amb una societat activa, plural i diversa. I potser ara més que mai. Sabem que la majoria democràtica ha de comprometre's amb aquesta voluntat d'obertura als sectors dinàmics i més actius de la nostra societat. Hem de sumar esforços i voluntats més enllà de les nostres fronteres ideològiques o socials.

Per aquesta raó els socialistes som una gran opció de present, i de futur, per ajudar a construir el país, des del govern i des de la societat, i hem d'aportar-hi el nostre treball, que crec que és indispensable, i la nostra voluntat de sumar. Sense dubtes, amb generositat.

Pensant en una Catalunya que és de tots, també d'aquells amb qui no coincidim; que fem entre tots, també amb aquells amb qui no coincidim. Aquest és un país on no hi ha catalans de segona, on no hi pot haver catalans de segona. No ho hem d'admetre, per sentit patriòtic i pels valors socialistes que defensem, i que ens uneixen. Encara que hi hagi minories que recelin. A Catalunya hi ha catalans, i prou.

3. Durant anys "Endavant", una publicació històrica del socialisme català, va sortir amb una definició basada en tres paraules: democràcia, federalisme, socialisme. Era el resum d'un projecte, que potser no és exclusiu nostre (fins i tot ens agradaria que fos més compartit), però sí que resulta definidor d'allò que hem estat, d'allò que som i d'allò que serem.

Es tracta dels objectius vers els quals cal caminar, que ens cal fer avançar, en l'ordre social en concret, però també en el cor i en el convenciment: des de les llibertats i la democràcia política hem d'anar vers l'ampliació de les llibertats, l'acceptació del pluralisme i la democràcia social; des de l'aprofundiment del marc autonòmic de l'Estat de les Autonomies hem d'avançar vers l'Espanya plural i l'Europa Unida; des de la societat actual encara amarada de desigualtats injustes i innecessàries hem d'avançar vers la justícia social; des del tarannà rondinaire i pessimista d'alguns al vigor, la il·lusió i la creativitat de qui té un ideal, i hi creu.

4. El nostre lema és “Per Catalunya i per la justícia social”. Dit d'una altra manera, nosaltres som socialistes i catalanistes. I ho som en tant que socialistes d'avui en dia. Justament perquè que formem part d'una llarga tradició arrelada entre els treballadors, els pagesos i el poble, de la qual ens sentim hereus i a qual volem ser fidels. Per aquesta raó volem un socialisme modern que s'acari amb nous problemes que s'han afegit a molts dels antics, que encara no han estat resolts.

Necessitem un socialisme modern que no temi la innovació i que sigui conscient del marc en què es mou: una societat canviant, que renova constantment els instruments de coneixement i força al canvi dels esquemes de formació, que fa créixer les possibilitats d'alliberament, que genera inseguretats i alimenta integristes en un marc de globalització econòmica, de reestructuració dels poders (al menys a Europa) i d'interdependència. I ho dic no pas per a resignar-nos-hi; sinó al contrari: per fer avançar els nostres valors en un context que no té marxa enrera. Encara que les passes puguin semblar-nos petites, i tinguin el cost d'haver de suportar la reacció d'una dreta que no vol avançar i també el fre dels qui no acaben de sentir-se responsables del rumb de tota una societat. Encara que sigui amb la rèmora dels qui no tenen escrúpols en trinxar el país per tal d'accedir als despatxos, quan pensen que poden obtenir-ne algun benefici.

5. El socialisme democràtic ha cobert un ampli període en què el poder públic a través de serveis públics universals i gratuïts ha creat unes condicions

mínimes d'igualtat d'una importància fonamental. Cal mantenir i reforçar aquest serveis públics, que han caracteritzat l'Estat del Benestar, i adequar-los per tal d'assegurar una millor eficiència a mig i llarg termini.

Però al socialisme li és indispensable de trobar també espais de col·laboració amb les iniciatives socials col·lectives per tal de poder acarar la lluita contra les noves desigualtats que han sorgit en la societat moderna. El socialisme ha d'impulsar l'acció pública en els nivells més pròxims al ciutadà i reservar per als més allunyats la determinació dels nivells mínims que assegurin la igualtat en les condicions de la llibertat individual.

Cal un socialisme que sàpiga promoure els impulsos socials d'innovació i de progrés, i concertar-se amb ells. Cal un socialisme modern sense temor a enfrontar-se amb els problemes de la nova societat. Cal un socialisme que des del Govern gestioni, remogui els obstacles que dificulten l'accés igual dels catalans a les oportunitats de vida, dialogui i impulsi solidàriament l'Espanya plural i ens situï a Europa en el lloc que ens correspon. Sense aventurerisme, però amb empena. Amb sensatesa, però amb solidesa. Amb passió; amb la passió de qui creu en la necessitat, i la possibilitat, d'oferir un horitzó millor per al seu poble.

És a dir, es tracta d'un socialisme que està en condicions de fer avançar els valors de les esquerres, els valors del socialisme. No en abstracte, en el marc de les interdependències avui existents. Amb fets. Un socialisme que ha de recordar a tothom, i també a nosaltres, és clar, que en ell mateix expressa, i n'és fill, la unitat civil del poble de Catalunya. I que aquesta unitat civil és la força indispensable per tal de bastir un projecte comú, més enllà dels necessaris projectes diferents dels partits, que permeti a Catalunya donar un nou pas endavant, ara que iniciem una nova etapa.

6. El veritable debat entre els catalans no és el debat entre nacionalistes i no nacionalistes, sinó en tot cas entre diversos camins del catalanisme. No creiem que el conflicte polític principal estigui en el conflicte entre pobles, sinó en el conflicte entre interessos socials. Hem de demanar a tots, a nosaltres mateixos

en primer terme, també als altres, inclosos a aquells que es diuen nacionalistes, que siguin catalanistes, que sàpiguen ser fidels als objectius del catalanisme.

La força del catalanisme és que no admet les temptacions que a vegades es desvetllen de creure que Catalunya, la Catalunya de veritat, sigui només un tros del país. És massa petita per fer-la a bocins. Com deia Joan Oliver: “És una pàtria tan petita que la somio sencera”. El catalanisme és inclouent i treballa per fer possible que els catalans siguin un poble obert que construeix el present i el futur des de la llibertat, en igualtat i amb solidaritat.

El catalanisme ha estat i és un gran moviment transversal, que s'estén a dreta i esquerra, amb intensitats desiguals. Encara que hi hagi qui estigui temptat de reclamar-ne el monopoli. Catalunya és un sol poble, format per ciutadans que construeixen junts el futur del seu país. La cohesió social és un objectiu necessari, molts creiem que imprescindible, del catalanisme dels nostres dies. Ara resulta més necessari que mai, sobre tot si pensem en els objectius que cal assolir dins de Catalunya, a Espanya i a Europa. El nacionalisme conservador no sempre ho ha cregut, potser perquè pensava en d'altres coses que per a ell eren més importants. Com a catalans som socialistes; com a socialistes som catalans, deia Manuel Serra i Moret. Insubornables com a socialistes, insubornables com a catalans.

7. En les condicions actuals, hem aconseguit un nou Estatut d'Autonomia per a Catalunya, que significa obrir nous camins no sols per al nostre poble, també per a l'Espanya plural. No ha estat fàcil, ni senzill. Però calia obrir portes al futur. És un mèrit de tots. Cap partit se'l pot atribuir en exclusiva. Tots hem fet allò que calia. Nosaltres hem primer lloc, és clar. Però cal recordar que sense la lucidesa política sobre les necessitats de futur, i la tossuderia, de Pasqual Maragall el nou Estatut no hauria estat possible.

L'anterior Estatut va ser un instrument formidable per al redreçament de Catalunya. Però les noves condicions que ha generat el canvi econòmic, social i polític a Europa feien petit el vestit. I en calia un de més folgat. Hem fet allò

que sembla més difícil. I hem aconseguit l'estadi d'autogovern més ampli que mai no hagi tingut Catalunya en l'Edat contemporània, com a mínim en els darrers tres-cents anys. Ara cal desplegar les possibilitats transformadores del catalanisme social. I els socialistes en som responsables de fer-ho, i de fer-ho bé.

Més llibertat per a Catalunya ha de significar més llibertat, o una llibertat més igual, per als catalans. És a dir, ha de significar més cohesió social, perquè tenim més possibilitats per a fer polítiques al servei de la igualtat dels nacionals. Sanejades les finances públiques i amb un millor finançament, amb més competències, ara és més possible que mai desplegar una política pública al servei del gran ideal del socialisme i del catalanisme que sempre han propugnat les esquerres: fer que els catalans, que els ciutadans de Catalunya, tinguin unes possibilitats iguals de construir la pròpia vida, per tal que, si volen, puguin ser diferents.

Cal un catalanisme social, basat en les reformes i en l'augment de possibilitats de més alliberament (perquè la llibertat és sempre ampliable) en un marc de cohesió social, que faci possible que el poble de Catalunya, que el nostre poble, avanci en la modernització i la justícia social; perquè de reforçar aquella unitat solidària, que ha de resultar determinant i indispensable per acarar amb èxit els trasbalsos que generaran els canvis econòmics de la globalització, els canvis culturals de la immigració, els canvis en el treball modern, el canvi en les unitats de convivència, els canvis en l'estructura d'edat de la població.

Cal un catalanisme que faci que un poble plural, com són tots els pobles, també el nostre, faci avançar el federalisme en l'Espanya plural i faci present la personalitat de Catalunya en una Europa Unida i en un món cada vegada més inter-relacionat. Catalunya necessita un Govern basat en el catalanisme social.

Des de l'estímul que dona la participació en aquest esforç col·lectiu de debatre el programa dels socialistes per a governar la Generalitat;

des de la responsabilitat que dóna el realisme de qui se sent al servei de tot un poble;

i des de l'orgull de formar part d'un partit que resumeix en ell mateix el pluralisme de Catalunya i alhora la catalanitat més profunda i sincera.

Us desitjo molt encert i que feu una bona feina. Tot és ara en les vostres mans.